Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CI, No. 222. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 22, 1994. CENTS 50 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 22-го ЛИСТОПАДА 1994 Ч. 222. РІК CI

Польський міністер відвідав Україну

Київ (Р. Р.). — У середу, 16-го листопада, в Україну з офіційною візитою прибув міністер закордонних справ Польщі Анджей Олеховський.

Програма його перебування в Києві була дуже навантажена. Олеховський зустрівся з Президентом України Леонідом Кучмою, прем'єр-міністром Віталієм Масолом, головою Комісії закордонних зв'язків Борисом Олійником і міністром закордонних справ Геннадієм Удовенком.

В результаті зустрічей підписано меморандум і протокол про співпрацю в галузі інформації між міністрами закордонних справ двох держав.

Відкриваються нові можливості для фахівців України

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. К.). — Проф. емерит Ярослав Комаринський, що постійно допомагає у виміні фахівцями поміж ЗСА і Україною, саме повернувся з черговоі поїздки в Україну і повідомляє, що тепер є нова можливість вишколу для фахівців із ділянки підприємництва та науки у відповідних установах ЗСА.

На підставі програми „Сейбіт" Special American Business Interchip Trainig, до ЗСА зможуть приїхати менаджери, підприємці чи науковці з України на 3-6-місячний вишкіл, які мають закінчені вищі студії і принайменше п'ять років стажування, якщо тут найдуться підприємства чи установи, що їм такий вишкіл запевнять.

Американська програма „Сейбіт" запевняє оплачення коштів подорожі з України і з поворотом і 30 дол. денно на прожиток. Підприємства та установи, що можуть прийняти таких осіб на вишкіл мусять зголосити свою готовість до 15-го грудня до U. S. Department of Commerce на телефонічне число (201) 482-0073, покликуючись на інформації поданні проф. Я. Комаринським.

Працює виставка „Галицькі контракти-94"

Львів (Р. Р.). — У місті від 15 до 18 листопада відбулася четверта міжнародна західньоукраїнська виставка-ярмарок „Галицькі контракти-94" з участю підприємств і торговельних фірм України, Білорусі, Росії, Франції, Польщі, Румунії, Німеччини, Туреччини і Еспанії.

Дві українські фірми представляють інтереси автомобільних фірм BMW, Німеччина, та „Івенко", Італія. Це — автомобільна компанія „Київ" і ТОВ „Інсервіс-Львів". За словами начальника управління зовнішньоекономічних зв'язків Львівського облвиконкому Юрія Пікульського, „ці виставки допомагають отримати інвестиції та збільшувати зовнішньоторговельний оборот области".

А. Зленко приступив до своїх обов'язків

Київ (Р. Р.). — У понеділок, 14-го листопада, начальник Управління міжнародних організацій при Міністерстві Закордонних Справ Володимир Хандогій повідомив, що постійний представник України в ООН Анатолій Зленко вручив свої уповноваження генеральному секретареві ООН Бутросові Бутрос-Ґалі.

Під час церемонії А. Зленко зазначив, що Україна, як і раніше, надаватиме важливого значення діяльності ООН, у якій вона вбачає одного з гарантів своєї незалежности і територіяльної цілісности.

Б. Бутрос-Ґалі високо оцінив участь України у праці ООН, особливо в миротворчій діяльності, і запевнив, що ООН активно сприятиме переходові України до ринкової економіки і подоланню наслідків катастрофи на Чорнобильській АЕС.

В. Хандогій також поінформував, що шостий комітет ООН завершив розгляд конвенції про захист миротворчого персоналу за проєктом, запропонованим Україною та Новою Зеляндією.

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ Л. КУЧМА ВІДВІДУЄ ЗСА

Київ (Р. Р.). — Звідси 19-го листопада до ЗСА вилетів Президент України Леонід Кучма. Його супроводжує делегація, у склад якої входять міністер закордонних справ України Геннадій Удовенко, міністер оборони Валерій Шмаров, міністер економіки Роман Шпек, міністер зовнішніх економічних зв'язків Сергій Осика, прем'єр-міністер Автономної Республіки Крим Анатолій Франчук та інші офіційні особи.

Того ж дня Президент Кучма прибув до Ню Йорку, де його зустріли на летовищі ім. Кеннеді амбасадор України у ЗСА Юрій Щербак, постійний представник України до ООН Анатолій Зленко, генеральний консул України в Ню Йорку Володимир Кржанівський, генеральний консул України в Чикаго Анатолій Олійник, та інші офіційні представники. Під час короткої пресової конференції Л. Кучма відповів на запитання українських та закордонних журналістів, зазначивши, що вперше в українсько-американських відносинах Президент України прибув до ЗСА з державною візитою, мета якої — зміцнити відносини між обома країнами і розпочати у них якісно новий етап,.

Президент Л. Кучма і супроводжуючі його особи того ж дня були на Службі Божій у катедрі св. Володимира в Ню Йорку, а увечорі в готелі комплексу Марріот Маркі відбувся бенкет, влаштований представниками української громади в ЗСА на честь Президента України. У промові на прийнятті Президент Кучма порушив широке коло внутрішніх і міжнародних проблем. Присутні з великою увагою вислухали його промову. Президент Українського Конгресового Комітету Америки Аскольд Лозинський та президент Української Американської Координаційної Ради Уляна Дячук висловили глибоке розуміння ситуації в Україні та одностайне пражнення допомогти якнайшвидше переборотти проблеми, які перешкоджають розвиткові незалежної української держави.

Вранці 20-го листопада Президент України відповів на запитання кореспондентів провідних телевізійних компаній ЗСА і зустрівся з представниками жидівських організацій Америки. Під час зустрічі Л. Кучма сказав, що Україна позбулася рецидивів антисемітизму, відкинула ганебну 5-ту графу в пашпорті й будує громадське суспільство без національної ворожнечі.

Того ж недільного дня, о год. 3.30 по полудні, Президент Л. Кучма відвідав українську католицьку церкву св. Юра в Ню Йорку, де його вітали духовні провідники українських католицьких і православних громад.

Президент Л. Кучма

У понеділок, 21-го листопада Президент Кучма виступав на засіданні сесії Генеральної асамблеї ООН, зустрівся з генеральним секретарем ООН, головою Генеральної асамблеї ООН, політиками, підприємцями, діловими європейських організацій у ЗСА та адміністратором НАСА Г. Ґолдіном. Під час зустрічі Президент України Л. Кучма з президентом американської корпорації „Ветінгавз" Ґордоном обговорено можливості співпраці.

У понеділок вполудне Президент Кучма і ціла делеґація відлетіли до Вашінґтону.

Г. Коль четвертий раз вибраний канцлером Німеччини

Бони. — Видатний політичний діяч Німеччини Гельмут Коль четвертий раз підряд став канцлером Німеччини. Під час таємного голосування у парляменті його кандидатуру, запропоновану президентом країни Романом Герцогом, підтримало 338 депутатів. Для обрання треба було дістати 337 голосів. Проти проголосувало 333 депутати.

Після оприлюднення вислідів голосування керівник німецького уряду сказав у розмові з журналістами, що „найважливішою метою його діяльности на наступні чотири роки буде закінчення процесу внутрішнього об'єднання Німеччини, а також сприяння процесові европейської єдности".

Г. Коль відмовився назвати імена міністрів у новому уряді, однак запевнив, що „то буде дуже добрий уряд...".

Ф. Ґрем має намір боротися за Білий Дім

Вашінґтон. — Першим республіканцем, який повідомив про своє бажання боротися за пост президента, став сенатор-республіканець з Тексасу Фил Ґрем.

Виступаючи в телевізійній програмі Ен-Бі-Сі „Зустрічі з пресою", він запевнив, що висуне свою кандидатуру у виборах 1996 року. „Наша країна готова до змін, і я думаю, що зможу цих змін домогтися", — сказав Ф. Ґрем.

Згідно з вислідами останнього опитування, оприлюдненими газетою „Ю-Ес-Ей Тудей", Ф. Грема готові підтримати лише три відсотки виборців. Найбільше, 18 відсотків, висловлюються в користь теперішнього лідера фракції Республіканської партії в Сенаті Роберта Дола. Далі йдуть генерал у резерві Колін Павел (17 відсотків), колишній секретар Департаменту будівництва Джек Кемп (12 відсотків), колишній віцепрезидент Ден Квейл (11 відсотків), колишній секретар Департаменту оборони Дік Чейні (6 відсотків).

Однак у випадку Р. Дола може дати про себе знати такий неґативний чинник, як його вік, бо вже тепер йому 71 рік, а на час виборів сповниться 73.

Тепер ще ніхто не може докладно ствердити, скільки претендентів від Республіканської партії вступлять у боротьбу за пост президента, але, мабуть, не помиляються ті спостерігачі, що передбачають понад 10 кандидатур.

ЗАПІДОЗРЕНИХ ЗАТРИМАНО

Київ (Р. Р.). — У четвер, 17-го листопада, в газеті „Урядовий Кур'єр" з'явилося повідомлення, що у Швайцарії заарештовано президента „Даніана-банку" Ю. Сидоренка, якого підозрівають у здійсненні незаконних торговельно-фінансових операцій, які завдали державі шкод великих розмірів.

У Швайцарії затримано також Крамного і Дворянчикова, спільників Сидоренка. Там же заблоковані рахунки банку на суму понад 12 міл. дол.

Порушено карну справу на трьох вище згаданих осіб, а також на Юхима Звягільського, якого Верховна Рада 274 голосами позбавила депутатської недоторканости. Проти цього проголосували тільки два депутати, утрималися — 23.

Повідомляється також, що грецька фірма перехувала 15, 450,000 дол. на прихований кореспондентський рахунок банку „Даміана-банк" у Женеві. З цього рахунку в Україну надійшло лише 10 міл. дол. і 70 біл. карбованців. Інші три мільйони опинилися в руках згаданих осіб.

Відбулося засідання ПАЧЕС

Київ (Р. Р.). — Тут у вівторок, 15-го листопада, відбулося сьоме засідання Парляментарної асамблеї чорноморського економічного співробітництва (ПАЧЕС).

Обговорено питання про узгодження законодавств країн-учасниць ПАЧЕС. Промовці зазначали, що таке узгодження необхідне для більш ефективної економічної співпраці та створення передумов і можливостей для поглиблення взаємин між державами.

Президент ПАЧЕС, голова Верховної Ради України Олександер Мороз, сказав, що „від льокальної стабільности залежить і стабільність усієї Европи".

ДОПОВІДІ М. РЯБЧУКА ТА І. КОРОПЕЦЬКОГО В НТШ

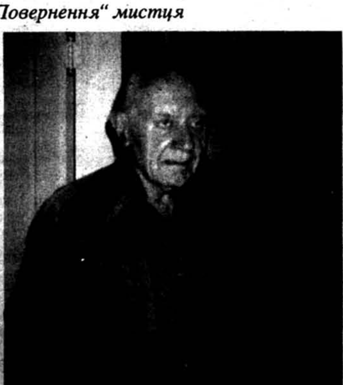
Ню Йорк. — Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці влаштовує дві доповіді. Тема першої з них — „Сьогоднішнє українське суспільство і стратегія його трансформації"; виголосить її киянин Микола Рябчук, письменник, журналіст, заступник головного редактора журналу „Всесвіт". Перша доповідь відбудеться у п'ятницю, 25-го листопада, о год. 6:30 вечора. Другу доповідь на тему „Вигляди на успіх економічних реформ в Україні" виголосить академік, професор економії Іван Коропецький, у суботу, 26-го листопада, початок о год. 5-ій вечора. Обидві доповіді відбудуться в приміщенні НТШ, 63 Четврта аве. в Ню Йорку.

„Повернення" мистця

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Справді, у випадку мистця-маляра Любомира Кузьми можна тепер вже говорити про „повернення" до нашої громади, бо саме довідуємося, що в неділю, 27-го листопада, буде відкриття виставки його творів, в ґалерії ОМУА при 136 Друга авеню в Ню Йорку, першої знова індивідуальної після рівно 20-ти років.

Чому так довго не мали ми нагоди оглядати його творчости? На це находимо відповідь відвідуючи його самітню садибу, в Кетскильських горах, у його улюбленому Гантері, де проживає постійно оточений найкращими приятелями, що як і він люблять мовчати, а це котами.

Л. Кузьма не є балакучою людиною і здається найкраще почувається на самоті, але ця його прикмета може лише допомагати йому до більшої творчости. Тому його майстерня переповнена картинами, що вже призначені на виставку в Ню Йорку і ми можемо уважати за винятковий привілей, що він дав нам право відвідати його у роботі та довідатися більше про його творчість.

Мистець Л. Кузьма у своїй робітні в Гантері на тлі картин.

Отже розповідає він нам про своє життя і мистецький шлях, який розпочався ще у Львові, де першим його учителем був Микола Федюк, один з основників українського монументалізму, відтак Владислав Лям, професор рисунку на Львівській політехніці і учитель маляр-

(Закінчення на стор. 3)

В АМЕРИЦІ

ПІСЛЯ ТОГО, ЯК ПРЕЗИДЕНТ Билл Клінтон під час пресової конференції в Джакарті, де мав вершинну зустріч з керівниками країн тихоокеансько-азійського реґіону, сказав, що існує можливість його співпраці з республіканцями в справі конституційної поправки про повернення молитви перед початком занять до публічних шкіл країни, до Білого Дому посипались нарікання не тільки ліберальних угрупувань, але також від демократів. Найважливішим закидом демократів у сторону Президента була не так справа привернення молитви, як закид, що він заскоро міняє свою думку та іде на співпрацю з республіканцями.

ОЛДРІЧ ЕЙМС, ПРАЦІВНИК СІ-АЙ-ЕЙ, якого засуджено на доживотнє ув'язнення за продаж американських таємниць спершу Совєтському Союзові, а потім Росії, збагатився саме цим шляхом. Тепер Уряд ЗСА вирішив продати всі його особисті багатства, сконфісковані державними властями після його арешту. Продаж переведе ліцитаційна фірма Манґайм в Атланті, Джа., а прихід призначений для державної скарбниці. Серед краму є діямантові висульки, золоті ланцюги, нефритові тіяри та годинник марки Ролекс, все це можна оглянути напередодні ліцитації 30-го листопада в Ґалерійному центрі Кобб в Атланті. Ліцитація відбудеться 1-го грудня.

МИНУЛОГО ТИЖНЯ ОРГАНІЗАЦІЯ поміркованих демократів, яка допомогла Биллові Клінтонові стати Президентом, остерегла його, що коли він не поверне більше праворуч, то прийдеться йому програти вибори в 1996 році. Рада демократичного керівництва базувала свою пересторогу на найновіших опитах серед незалежних американських виборців, які виявили велике розчарування демократами. Їхні голоси, на думку не тільки згаданої організації, але й багатьох аналітиків, також є дуже вагомими, якщо Б. Клінтон хоче мати будь-які шанси у наступних президентських виборах.

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ ПЕНТАҐОНУ підтвердили в середу, 16-го листопада, що з уваги на скорочення фондів будуть змушені ліквідувати деякі частини резервістів і національної ґвардії. Ці заощадження заторкнуть відділи у 39 стейтах, Дистрикті Колюмбія та шести закордонних країнах. Частини національної ґвардії та резервісти з частин армії, морської фльоти, морської піхоти та летунства зменшаться на 39,900 осіб і це впродовж наступних 10 місяців. Крім того до кінця 1999 року запляновано зліквідувати додаткових 44,400 членів персоналу згаданих частин.Найбільшу кількість осіб буде виеліміновано з частин у стейтах Ню Йорк, Пенсильванія, Алябама, Каліфорнія, Кентакі. Теннесі та Висканснн.

У ЧЕТВЕР, 17-ГО ЛИСТОПАДА, у Вашінґтоні закінчилися офіційні відвідини української делеґації, очолюваної віцепрем'єр-міністром, міністром оборони України Валерієм Шмаровим. Делеґація перебувала у Вашінґтоні з метою підготови державної візити Президента України Леоніда Кучми 19-23-го листопада. Б. Шмаров зустрівся з міністром оборони ЗСА Вілліямом Перрі, першим заступником державного секретаря Стровбом Толбаттом та з амбасадором особливих доручень Томасом Саймонсом. Під час зустрічі з віцепрезидентом ЗСА Албертом Ґором, останній зазначив: „Україна довела світові, що вона є відповідальним і надійним партнером для всього світу. Ми передбачаємо нове якісне поліпшення українсько-американських стосунків".

У СВІТІ

ІЗРАЇЛЬСЬКА ГАЗЕТА „Едіот Ахранот" остерігає, нібито нова республіканська більшість в Сенаті і Палаті Репрезентантів Конгресу ЗСА має намір зменшити федеральні видатки в реґіоні Близького Сходу, включаючи Ізраїль. Газета стверджує, що сенатор Джессі Гелмс, який очолить Комісію закордонних справ, негайно скасує невійськову допомогу Вашінґтону Ізраїлеві, яка складає 1.2 біл. дол. річно. Військова допомога становить ще 1.8 біл. дол. Прем'єр Ізраїля Іцхак Рабін напередодні офіційної візити до Вашінґтону запевнив, що „ЗСА не скасують допомоги, бо американці, незалежно від партійної належности, розуміють, що тільки сильний Ізраїль може унеможливити війну і сприяти мирові в реґіоні".

ЛОНДОНСЬКИЙ ЖУРНАЛ „Джейн'с Інтеллідженс Ревю" в останньому числі оприлюднив статтю американського експерта в ділянці військової стратегії Гаролда Гю, в якій він, покликуючись на фотодокументи, одержані з допомогою західньоевропейських сателітів, стверджує, що Ізраїль вже має щонайменше 200 атомових бомб. Фотографії дали можливість простежити процес створення ядерної зброї в Ізраїлі, починаючи від атомового реактора аж до готової бомби.

СОРОК ПОЛІТИЧНИХ в'язнів, в тому числі 10 громадян Кувайту, розстріляно цими днями в одній з багдадських тюрем. Згідно з повідомленням іранського інформаційного агентства ІРНА, їх звинуватили в антисаддамівській демонстрації, організованій у тюрмі. Іракські опозиційні джерела свідчать, що через масові арешти і брак місць у тюрмах, режим став розстрілювати усіх політичних в'язнів, раніше засуджених до 20 років тюрми.

ГОЛОВНА ОПОЗИЦІЙНА партія Ірляндії Фіне Ґал порушила в парляменті питання про вотум довір'я урядові. Кризу спричинило надання призначення колишнього генерального прокуратора Гарольда Вілена головою Верховного суду. Це призначення відбулося всупереч думці заступника прем'єра, міністра закордонних справ Діка Спрінґа. Д. Спрінґ нагадав, що Ґ. Вілен на посту генерального прокуратора на заслужив ніякого авторитету і не раз вів себе „недобросовісно", особливо коли відбувався судовий процес над католицьким священиком Бренданом Смитом, звинуваченим у статевому розбещенні дітей.

ГЕНАРАЛЬНИЙ ПРОКУРАТОР Венесуелі Іван Базель офіційно звинуватив колишнього президента цієї південноамериканської країни Карльоса Андреса Переза в корупції і зловживанні службовим становищем. Шкоди, які він зі своїми найближчими помічниками спричинив для державної каси, обчислюються десятками мільйонів долярів. Чималі суми вкрадених ним грошей зберігаються на таємних контах у закордонних банках, а також на контах його колишньої секретарки і коханки.

ЩОНАЙМЕНШЕ 200 гаїтянців загинулу або пропали безвісти у висліді тропічного циклону „Гордон". Зливи, спричинені ним, залляли вулиці містечок у південносхідніх провінціях, в тому числі й столиці цієї карибської країни, Порт-О-Пренс. Кількість знесених гураганом осель обчислюється десятками тисяч. Циклон, хоч і в меншій мірі, заторкнув також сусідню Домініканську республіку. Там загинуло тільки троє осіб, однак без даху над головою залишилися до 10,000 домініканців. Під водою опинилися тисячі гектарів кавових плянтацій.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Передплата на рік $55.00, на півроку-$32.00, на 3 місяці-$17.00.
Для членів УНСоюзу $30.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Гарна згадка про Україну

Парох церкви св. Юра в Ню Йорку, водночас генеральний вікарій Стемфордської Епархії та ігумен ЧСВВ о. Патрикій Пацак, не раз уже відвідував Україну, він був також на величавій церемонії у Львові, коли військовим літаком перевезено з Риму мощі покійного Ісповідника Віри Патріярха Йосифа і похоронено у крипті собору св. Юра у Львові. (До речі, на тій церемонії у Львові були покійний Патріярх Української Автокефальної Церкви Мстислав і тодішній Президент України Леонід Кравчук).

Отець П. Пащак здебільша вертався з України глибоко стурбований тамошнім партійництвом, адміністраційним хаосом, розкраданням державного добра, браком пошани до законів, перманентною економічною кризою — все воно турбувало його і він вертався у ненайкращому настрої. Але ось недавно вернувся з нових відвідин України і оповідав про свої враження і спостереження на проповіді в неділю. До речі, о. П. Пащак відзначається своїм проповідницьким талантон, він не наслідує духовників, які звикли переповідати зміст відчитаної Євангелії, а завжди актуалізує тему проповіді, пов'язує з цікавими подіями і проблемами дня. Цим разом вказав на надзвичайно відрадний факт, що церкви в Україні у неділі і свята повні вірних, між ними молодь, і що зокрема Українська Греко-Католицька Церква втішається пошаною також на схід від Збруча. Село в Україні було, є і буде без особливих змін, у містах гірше, бо отримувані платні не стоять у пропорції до цін, але люди не голодують, запанувала віра в краще завтра, яка дозволяє переживати бідний сьогоднішній день. Був о. П. Пащак свідком заплянованої маніфестації у 50-ліття перемоги над німецьким фашизмом. Зробили комуністи підготовчу пропаганду, привозили своїх однодумців з-поза Києва. Їх було мало, усі вони старі люди, ні одної молодої людини. Це був показ загину колишньої могутньої багатомільйонової компартії. З тієї проповіді віяв оптимізм.

Коли Леонід Кравчук був добрим репрезентантом України, то Президент Леонід Кучма, практик, взявся за впорядковування внутрішніх справ, зокрема й особливо економіки, і воно знаходить підтримку суспільства. Отець П. Пащак запросив президента Л. Кучму відвідати церкву св. Юра у Ню Йорку, коли Президент відвідає з офіційною цізитою Вашінгтон.

Багато наших американських земляків їздить з відвідинами в Україну, особливо ті, які мають там ближчу чи дальшу родину. Але не всі відзначаються однаково добрим спостережливим хистом, не всі орієнтуються у складній проблематиці української держави і не всі вміють оповідати сутнє. Ось недавно чули ми від одного дуже поважного нашого діяча, який також кількакратно їздив туди і має порівняльний критерій, що в Києві настала цікава зміна: появилися нові крамниці з двомовними вивісками — українською мовою і мовою закордонних власників чи співвласників-інвесторів. Це ніби дрібниця, але й доказ, що закордонний торговельний світ вже тепер експортує в Україну свій крам і що тихцем, без великого шуму здійснюється перехід на вільний ринок та переводиться приватизацію дрібного купецтва. Автобуси розвозять в Києві людей до праці, настала більша назверхня чистота вулиць і настав кращий клімат.

Це добрі вістки. На цьому місці згадувано вже не раз, що після русифікаторства від XVII сторіччя і після злочинного комуністичного експерименту впродовж сімдесяти літ, держава, яка несподівано стала незалежною, мусить переживати недуги дитячого віку і три роки таких труднощів — це ніби нормальне явище. Коли ж тепер настає зворот до кращого,то це причина до радости.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція*.

Осип Труш

ЧИ ТЕПЕР ПОРА УКРАЇНІ РОЗЗБРОЮВАТИСЯ?

За повідомленням з Харкова довідуємося, що на Харківському танкоремонтному заводі в рамках міжнародного домовлення щодо скорочення збройних сил в Европі відбувся черговий етап перевірки демонтажу бронетехніки. За два роки тут знищено понад 250 бойових машин.

Група інспекторів з Англії, ЗСА, Бельгії та Еспанії ще раз переконалася, що Україна виконує всі зобов'язання договору про знищення бронетехніки й іншого озброєння. Такий процес був би оправданий і логічний, коли б Україна була економічно й політично у стабільному стані і не була під постійним імперським прицілом експансивної політики Росії, яка ніяк не може забути й стравити втрату своїх володінь.

Останніми днями американські засоби масової інформації приносять нам відомості, що у збройних силах Росії ведуться міжусобиці між трьома високої ранги генералами за владу. Двох з них хочуть усунути міністра оборони ген. Ґрачова й президента Єльцина, а ці пости хочуть зайняти ген. Лебедь, командир 14-ої армії в Молдові, і В. Жириновський — пост президента Росії. Ми вже мали нагоду пізнати настанову ген. Лебедя, що є великим прихильником Жириновського. Він і Жириновський мають пляни, прийшовши до влади, збільшити збройні сили Росії з двох до шістьох мільйонів вояків, які, на їх думку, є потрібними, щоб забезпечити кордони Росії і привести порядок автократичним способом, щоб пізніше переходити на ринкову економіку і демократизацію державного апарату. У цій площині історія вчить нас, що з вовка не зробиш ягнятка. І тяжко повірити, щоб Лебедь і Жириновський стали демократами.

Маючи на увазі ці можливі зміни, що можуть зайти в державній структурі Росії, напрошується питання — чи Україна у цій непевній ситуації може дозволити собі на роззброєння? Перш за все, немає тут потреби приспішувати процес нищення цієї зброї, яку ми маємо до диспозиції, щоб задоволити Захід і Америку, що ми виконуємо свої зобов'язання на час. Тут нашим першочерговим завданням є забезпечити свою самостійність й державні інтереси, а виконування підписаних договорів можна відкласти на другий плян. Це все робила й далі робить Росія. Ми повинні керуватися принципом, що є для нас потрібне й конечне, а не те, що собі бажають русофільські кола Заходу й Америки, які не думають стати в нашій обороні, а що більше, дали згоду на поділ сфер впливу, щоб Східня Европа залишилася в орбіті впливів Росії включно з Україною.

Ще недавно на обрії маячіла перед нами можливість, що Україна стане членом НАТО і буде мати нагоду перейти під його парасолю оборони, та ця надія була тільки надією, Росія цього собі не бажала і Захід на це погодився. І сьогодні ті, які так ревно слідкують за роззброєнням України, не дають нам ніякої перспективи чи альтернативи для оборони України, якщо б такої вона потребувала. Очевидно, що ця настанова може змінитися у зв'язку зі щойно відбутими виборами до Сенату і Конгресу Америки. Прийшли нові елементи, що можуть заважити на зміні теперішньої закордонної політики ЗСА, але це тільки можуть бути припущення. Тут показником для нас будуть конкретні діла.

Останнім часом в Росії назрівають події, які не ворожать нам нічого доброго, бо цими подіями керують елементи, що зазіхають на нашу державу і бажають її знищити, щоб приєднати нас до своєї імперії. Беручи до уваги, що збройні сили — це великий і коштовний тягар на захитану економіку України, і коли тепер немає фінансових ресурсів проводити нові дослідження над продукцією нової зброї, то у цьому випадку затримуймо те, що маємо готове й не спішім його нищити, бо немає на це оправдання в сучасній політичній коньюнктурі, а крім того маємо вже досвід з відданням стратегічної зброї Росії і в заміну не одержали обіцяної заплати.

Степан Яворський

Вісті з Оттави

У вівторок, 1-го листопада ц.р., в приміщенні Національної бібліотеки в Оттаві відбувся показ фільму про інтернування українських імігрантів в Канаді під час Першої світової війни. Фільм „Свобода не прийшла задармо" був зроблений відомим продюсером і режисером документальних фільмів Юрієм Луговим. Цей фільм здобув признання і похвалу багатьох канадських і американських критиків і отримав нагороду на міжнародному фестивалі в ЗСА. Фільм врешті згодилася показати телемережа Сі-Бі-Сі.

* * *

Серед програм технічної допомоги Україні, спонзорованих і фінансованих канадським урядом, на особливу увагу заслуговує програма вишколу професійних жінок з України, яка була недавно влаштована Канадським бюром міжнародної освіти та Канадським центром розвитку менаджменту в Оттаві. Сім молодих жінок, випускників Інституту Державного Управління в Києві, прибули до Оттави на двотижневий курс, щоб познайомитись з канадською системою адміністрації на вищому рівні. Всі учасники цієї програми займають відповідальні посади в українському уряді і більшість з них має економічні та фінансові кваліфікації.

Голова групи Людмила Гребенюк, яка працює в адміністрації Президента Леоніда Кучми, є дуже високої думки про співдиректора Інституту Державного Управління в Києві д-ра Богдана Кравченка. Цей інститут за останні два роки випустив понад 200 градуантів і цього року майже 100 студентів отримає дипломи маґістра адміністрації. Декілька випускників інституту були вибрані до Верховної Ради України. Інші випускники займають високі відповідальні становища в уряді і парляменті. Особисте наставлення випускників — державницьке.

Після двох тижнів інтенсивних лекцій та семінарів курсанти повернулися до Києва, щоб там впроваджувати в життя деякі з нових ідей, з якими вони познайомилися в Канаді.

* * *

В неділю, 13-го листопада, в залі українського православного собору в Оттаві відбувся вечір, присвячений пам'яті Олега Ольжича, який загинув у концентраційному таборі гітлерівської Німеччини 50 років тому.

Організатори подбали про те, щоб цей вечір відбувся гідно і урочисто. Господарем вечора був проф. Володимир Шелест, а вступне слово виголосив Віктор Батюк, амбасадор України в Канаді. Амбасадор Батюк показав свій талант літератора, подаючи аналітичний огляд творчости покійного поета, науковця, громадського діяча і патріота, який присвятив своє життя Україні. Амбасадор підкреслив факт, що український народ щойно в останні роки мав нагоду ознайомитись з діяльністю і творчістю Олега Ольжича-Кандиби. Його глибока віра в національне визволення українського народу і його бажання побудувати державну незалежність є так само актуальні сьогодні, як вони були понад півстоліття тому.

Молодий декляматор Михайло Риндзак виступив з двома монтажами поезій Юрія Клена з вірша „Попіл імперій" та поезій покійного Олега Ольжича. Головну святочну промову виголосив д-р Дмитро Штогрин, професор університету Іллиної і колишній випускник Оттавського університету. В детальній доповіді проф. Штогрин дав перегляд творчости і діяльности покійного поета, науковця і громадського діяча.

Зворушливим був виступ проф. Богдана Боцюркова, який був особисто знайомий і організаційно пов'язаний з покійним патріотом. Вечір закінчив емоційною промовою син покійного поета, Олег Кандиба, який народився вже після смерти свого батька, але зберіг дорогу пам'ять про батька.

Ольга Кузьмович

ЧИ „ОКО ЗА ОКО, ЗУБ ЗА ЗУБ"?..

Коли ми всі, українці не лише в ЗСА, але й в Канаді та в Україні, прийняли з глибоким обуренням очорнення нас, як рівних нацистам катів жидівського населення в Україні, що було подано на програмі „60 хвилин" телевізійної мережі Сі-Бі-Ес 23-го жовтня та живо і голосно на це реагуємо, цікаво було прочитати на сторінках „Ню Йорк Таймсу" з 1-го листопада довгий репортаж про подібне нацистське знущання над безборонними людьми, але саме жидів, після закінчення війни.

Пишемо „цікаво" тому саме, що у цілій силі нагінки на українців, на яку вибрали собі тепер час різні україножери, щоденник „Ню Йорк Таймс", який ніяк не є дуже прихильний до нас, українців, помістив цей репортаж пера Крейґа Вітні, який виявляє факти зовсім неприхильні для жидів.

Ці факти не були відомі майже ціле півсторіччя, але тепер вийшли наверх і ними зацікавилися польські судові власті, а також журналісти, які збирають зізнання тих жертв, що уціліли і тепер мають відвагу говорити про свої терпіння.

Як подає американський журналіст, коло сім мільйонів німецьких громадян, що жили все життя спокійно на Шлеську, західніх Прусах і Померанії, були виселені примусово або самі втекли, а при тому майже два мільйони прямо зникли. Досі це промовчувано з уваги на страх перед помстою, але тепер щораз більше тих, які врятувалися, вимагають покарання злочинів, яких допустилися польські комуністи, а передусім жиди, які добровільно зголошувалися до тайної польської поліції, щоб мати нагоду помститися на німцях за те, що вчинили нацисти під час війни і перед нею. К. Вітні подає випадок із Соломоном Морелем, який став командантом концентраційного табору для німців біля Катовиць і там знущався над своїми жертвами у жорстокий спосіб. Після того як в Польщі перестала панувати комуністична влада, Морела покликали на переслухання спеціяльною комісією для розслідування злочинів проти польського народу, саме у Катовицях, де зізнавали свідки його жорстокости. Але він заперечив усі закиди і в 1993 році втік до Ізраїля, де досі живе з дочкою. Американський журналіст подає зізнання тих, які знають про жорстоке катування та мордування ним невинних осіб у концентраційному таборі і воно всеціло є віддзеркаленням відносин у концтаборах за німецьких часів. Правда, С. Морел втратив під час війни цілу свою родину, але тепер не лише він заперечує, що з помсти знущався, але також інші жиди, які брали участь у цій помсті. Тут автор статті подає також, що американський журналіст Джан Сак робив інтерв'ю з Морелем і 23-ма іншими високопоставленими жидівськими членами таємної комуністичної поліції, яка мала під опікою концентраційні табори після закінчення війни. Це описує він у книжці „Око за око", що появилася минулого року, і робить припущення, що сталося це за інструкціями Сталіна, який умисне заанґажував жидів до праці в концентраційних таборах. Але не багато з них залишилися при цій „праці", за вийнятком Морела, що служив вірно 24 роки.

Розуміється, американські критики некорисно висловлюються про цю книжку, вважаючи, що вона сенсаційна і джерела не є правдиві — тепер, однак, дають свої письмові зізнання жертви С. Морела, які вже не можна заперечити. Але головний прокуратор у Катовицях д-р Станіслав Канєвскі, який розглядає справу злочинів С. Морела, має сумніви, чи він приїде на переслухання з Ізраїля, тому що хоча свідки подали багато фактів, однак офіційно Польща не має договору з Ізраїлем щодо видачі уявних злочинців і урядові чинники Ізраїля не можуть змусити його приїхати на розправу до Катовиць.

Читаючи цю нову для нас історію, що може ще розвинутися у дальші невідомі докази, дії „око за око, зуб за зуб", мимоволі думаємо про долю нашого Івана Дем'янюка та скільки ця людина і ціла його родина витерпіли через уявні оскарження і бажання помсти за всяку ціну. Якось досі світ не знає або старається не пригадувати собі про цілий ряд фактів, які можна доказати і на які ще є свідки, як українці боронили чи переховували жидів перед нацистською поліцією. Забувається також про Бабин Яр, чи коли сягнути далі в історію — про винищення сімох мільйонів українців штучним голодом.

Коли пишемо ці рядки, питання, чи телевізійна мережа Сі-Бі-Ес в якийсь спосіб вибачиться тепер перед українцями, стоїть відкритим. Як досі наші численні протести, листи, телефони, телеграми і статті ще не дали позитивного кінцевого результату. Надіймося, що такий буде.

Але все ж репортаж К. Вітнея, а після нього стаття про стереотип жидів Б. Вайнтрауба, також у „Ню Йорк Таймсі", дають нам іскорку цієї надії, що таки люди типу Візенталя чи Морлі Сейфера — це засліплені одиниці, а спокій і розум інших переможе.

Петро Грицак

ЛЮБЛИНСЬКА УНІЯ ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ УКРАЇНИ

У східньоевропейському просторі, майже без природних кордонів, за вийнятком хіба самих Карпатських гір та Полісся, аґресивні угруповання всяких племен чи держав (татари, турки, Москва) плянували сторіччями поширення своєї влади на території сусідів. Україна через своє центральне розташування особливо зазнавала таких нападів („Ой горе тій чайці, тій чайці небозі, Що звила гніздечко при битій дорозі", каже народна пісня). Однією такою групою, що далася Україні особливо у знаки, були саме польські пани, які розпочали проти України, ослабленої татарськими нападами, систематичну аґресію ще в XIV ст. Кульмінацією тих активностей можна назвати т.зв. „Люблинську унію" з 1-го липня 1569 року.

Саме цього року обходимо 425-річчя цієї важливої в історії України події. Польський король Жигмонт Авґуст був останнім із династії Ягайлонів й тому що не мав наслідства, старався перетворити персональну унію між Польщею та Литвою в унію реальну, із спільним виборним володарем та спільним сеймом. Він це почав проводити при помочі переконування окремих осіб, парляментарними маневрами, як скликання спільного сейму (парляменту), в той час, коли Литва й Польща мали кожна свій сейм, що сходився окремо дотепер, погрозами кар супроти неслухняних вельмож та навіть воєнного наступу на Литву. Грушевський подає деталі тих наслідків. Остаточно представники Литви ніби погодилися „добровільно" на унію, яку хотів король, та на відступлення великої частини Литви (відомої тоді як „Велике Князівство Литовське") Польщі. Це охоплювало цілу тодішню Україну за вийнятком Галичини. Із української етнографічної території залишилися за Литвою тільки Сіверщина та Берестейщина.

Як відомо, ще у 1385 році Литва та Польща, для спільної оборони, уклали персональну унію із королем Ягайлом на чолі. Це довело до т.зв. „великодержавного" статусу Польщі, а дуже амбітні польські пани стали зараз же трудитися над переміною цієї „персональної" унії в унію „реальну". Це евентуально вдалося аж у Люблині 1569 року, після багатьох спроб провести це раніше. Для нас, українців, це була подія, яка своїми наслідками безпосередньо довела до зловісного Переяславського договору 85 років пізніше. Приєднання українських земель до Польщі також практично означало кінець свого роду автономії, яку вони мали під Литвою. Це був фактично кінець 700-річного українського державотворення, як остаточна елімінація політичної спадщини Київської Руси, української державности. Люблинська унія вважається в польській історіографії „світлою сторінкою польської дипломатії та державотворення". Однак був це, по суті, свого роду державний переворот чи акт політичного шантажу, який не приніс жадних тривалих користей ні для однієї із зацікавлених сторін, як показала історія. Яка ж держава згодилася б на відступлення близько половини своєї найкращої території „добровільно", „з любови до унії", як це зробила тоді Литва, ослаблена затяжною війною з Москвою? Фактом є, що поляки провели постанови про приєднання Підляшшя, Волині, Брацлавщини та Київщини „контумаційно", тобто у відсутності значної кількости литовських представників. Вони виступали з арґументами, що це були, властиво, давні польські землі, які їм належалися „вічно, правом досконалим" (Підляшшя), або „цілим, повним і безсумнівним правом" (Волинь), та „вічно, правом досконалим" (Київщина), за Грушевським. М. Грушевський називає цей підхід „повним легковаженням історичної правди й безпардонним натяганням фактів навіть навперекір націоналістичним польським хронікам".

Однак ті потягнення мали прихильників серед литовсько-руської дрібної шляхти, яку поляки старалися притягнути звільненням від військових обов'язків та іншими привілеями, які тоді мала польська шляхта. Окремими документами запевнено, що всі привілеї, які існують для „грецької віри" та руської урядової мови, будуть далі підтримуватися. Коли краківський воєвода Мишковський виступив на сеймі проти таких арґументів щодо приєднання Київщини, то присутні „мало що не плювали" (за Грушевським) на нього. Також критиковано волинського єпископа Вербицького за те, що написав до сейму листа „по-руськи". Ці епізоди характеризують атмосферу, яка панувала тоді на сеймі. Грушевський далі твердить, що брак сильнішого опору зі сторони литовсько-руських нотаблів проти інкорпорації вищезгаданих земель до Польщі можна пояснити невдоволенням українських магнатів своїм тодішнім політичним становищем у Великому Князівстві Литовському, в той час, коли дрібна шляхта була розаґітована обіцянками додаткових привілеїв для себе після приєднання до Польщі. Ці територіяльні уступки були тільки першим кроком до самої унії, урочисто проголошеної 1-го липня 1569 року.

Як виявилося, для Литви Люблинська унія була „цвяхом у труну" її незалежности, бо крім формальної рівноправности в унії, вона стала властиво звичайною провінцією Польщі, її провідна верства цілком спольонізувалася, а сам край був сколонізований також поляками. Для українців (тоді ще званих „русинами"), приєднання їх земель до Польщі (чи, як тоді казали, до „корони"), було дослівно переходом „з-під ринви та й на дощ". Політика Польщі в новоприєднаних землях була поєднана із економічним визиском, релігійною нетерпимістю та латинізацією, із роздаванням українських земель всяким авантурникам і закріпаченням дотепер вільного населяння. Це викликало, очевидно, реакцію у формі періодичних повстань (пересічно одне що 10 років), із яких найбільше відоме як „Хмельниччина", та остаточно відірвання України від Польщі. Хоч Польща вважалася у XVI ст. „квітучою державою", можна сказати, що Люблинська унія довела до цілої серії громадянських воєн, через нарушення рівноваги між окремими частинами Речі Посполитої (як тоді почала називатися Польща). До цього сильно причинилася агресивна, малокультурна та зажерлива польська шляхта (яка тоді переживала період „золотої вольности", а властиво, повної безвідповідальности перед державою), а також сильно агресивна, в дусі протиреформації, політика польських ксьондзів. Цьому енергійно почало чинити опір наше козацтво.

Підсумовуючи, можна сказати, що Люблинська унія 1569 року представляла свого роду „Піррову перемогу". Створена була королівська республіка з виборним королем та спільним сеймом, знана в історії як „Річ Посполита", яка через внутрішні суперечки та негомогенність почала котитися вже від перелому XVII ст. до остаточного упадку і ліквідації 200 років пізніше, будучи безкровно „розібрана" сильнішими сусідами. Це був своєрідний акт, мабуть, без прецеденту в сучасній історії. Однак полякам тяжко було позбутися плеканих віками імперіялістичних (месіяністичних) мрій, бо ще навіть у Версалі говорили серйозно про кордони ці із 1772 року, як побажані східні границі поверсальської Польщі. Це все в часі, коли формально центром уваги було самовизначення народів. Варто згадати, що Польща сама тоді якраз одержувала самостійність через принцип самовизначення народів, проголошений американським президентом Вілсоном підставою версальського миротворення.

Досвід із Люблинською унією, а також із Переяславським договором 1654 року вчить нас, що державні союзи чи „унії", прийняті під примусом, та де одна сторона є відома з агресивности і є набагато сильніша від іншої, ведуть невідклично до унітарної держави.

Нова професіоналістка

Філядельфія. — Тут 4-го червня 1994 року у Пенсильванійському коледжі подіятричної медицини закінчила з відзначенням медичні студії Олександра (Олеся) Бук, поповнюючи ряди молодих українських професіоналістів у діяспорі.

Д-р О. Бук

Народилася Олеся 22-го травня 1968 року в Пассейку, Ню Дж., у 1982 році закінчила підставову школу свв. Кирила і Методія у Клифтоні, Н. Дж., а у 1985 році здала матуру у „Рідній Школі" українознавства св. Миколая у Пассейку, Н.Дж. Середню освіту здобула у Мидлтавн школі в Ню Джерзі у 1986 році. У 1990 році успішно закінчила студії біологічних наук та порівняльної літератури у Дагла коледжі (Ню Брансвик, Н. Дж.). На студії медицини поступила у 1990 році у Пенсильванійському коледжі подіятричної медицини, закінчуючи їх у червні 1994 року з такими відзначеннями і нагородами: Pi Delta National Honor Society; Stirling-Hartford Honorary Anatomical Society; Who's Who Among Students in American Universities and Colleges; James V. Ganley, D.P.M. Memorial Award за досягнення найвищого академічного вміння у ділянці педіятричної подіятрії. Від червня 1994 року Олеся відбуває практику у Бет Ізраель лікарні в Пассейку, спеціялізуючися у подіятричній хірургії.

Від наймолодших літ Олеся була членом Пласту, належала до школи балету Роми Прийми-Богачевської. Можна твердити, що балет став її життєвою пристрастю. Особливо під час студій медицини, які вимагають наполегливої праці і всецілої відданости, вона, завдяки пильності, зорганізованости та неабиякій здібності, завжди знаходила час відвідувати школу балету у Ню Йорку, беручи участь майже у всіх виступах танцювального ансамблю „Сизокрилі", включно з першим турне цього ансамблю по Україні у 1992 році, захоплюючи глядачів не тільки майстерним і художнім виконанням танцю, але й чарівною вродою. Любов до танцю, зокрема балету, мабуть вплинула на її вивчення цієї ділянки медицини, яка стосується лікування ніг (подіятрія).

Нещодавно, після закінчення студій, Олеся заручилася з Романом Ратичем з Едісон, Н.Дж., який кінчає студії хіропрактики в Атланта, Джорджія.

Олеся є дочкою інж. Юрія і Христини Бук, які замешкують у Мидлтавн, Н. Дж. Її молодший брат Дам'ян є студентом комп'ютерних наук. Ціла родина є членами 25-го Відділу Українського Народного Союзу.

Х. П.

Турне Тріо з програмою „Леся Українка в піснях і слові" закінчилося з успіхом

Три українські мисткині, що приїхали до ЗСА за ініціятивою Товариства „Україна", щоб в ряді українських громад дати рідкісний своєю тематикою і виконанням виступ п.з. „Леся Українка в піснях і слові", закінчили своє коротке турне з великим успіхом.

Як було заплановано, вони виступили 4-го листопада в Савт Бавнд Бруку, Н.Дж., 5-го листопада в Ню Йорку в Українському Інституті Америки, 6-го в Ню Гейвені, Конн., а 9-го в Пассейку, Н.Дж, щоб вже чергового дня повернутися до Києва. Після перших трьох вистав у Нюарку, Трентоні і Філядельфії, розголос про незвичайно цікаву інтерпретацію поезії Лесі Українки актриси Українського Молодечого Театру в Києві Світлани Ватаманюк, що є ініціятором тих вечорів, при музичному супроводі концертмайстра Світлани Глух і відповідно дібраних піснях у виконанні сопрано Надії Петренко-Матвійчук пішов широко і останні музично-поетичні вечорі відбулися при вщерть виповнених залях, а публіка ентузіястично вітала виконавців.

Слід сподіватися, що після першої так успішної поїздки по тих нечисленних скупченнях українців у ЗСА, це талановите і так цікаве тріо зможе невдовзі повернутися на терен Північної Америки і показати цей вечір в інших громадах ЗСА і Канади, з уваги на висококультурний рівень їхнього виконання творів Лесі Українки, а при тому з уваги на так відсвіжуючий відхід цього виконання від стандартних народних форм, якими публіка вже доволі пересичена. Товариство „Україна" зробило добрий вибір, допомагаючи у цьому першому турне.

О. К.

С. Ватаманюк в часі поетичної вистави про Л. Українку

Листопад — це місяць Українських Воєнних Інвалідів

Просимо про щедрі датки для інвалідів і потребуючих допомоги колишнім воякам останніх наших змагань за державність, як у діяспорі, так і в Україні.

Датки проситься пересилати на адресу:

Social Service of UWV, 1206 Cottman Avenue, Philadelphia, PA 19111

На вічну пам'ять д-ра Б. Стебельського

В середу, 27-го липня 1994 року несподівана і сумна вістка потрясла українською громадою в Канаді і понеслась в Україну та всюди, де живуть українці. На 84 році працелюбного життя відійшов у вічність св. п. д-р Богдан Стебельський, видатний науковий, культурно-мистецький, політичний і суспільно-громадський діяч, член багатьох установ, організацій та товариств, визначний публіцист і довголітній співробітник „Гомону України", редактор додатку „Література і мистецтво". Провідний член ОУН і його Проводу, учасник конференцій Закордонних частин і Великих Зборів, та організацій Українського Визвольного, а тепер Державницького Фронту.

Св. п. д-р Богдан Стебельський народився 11-го березня 1911 року у селі Томашівці, Калуського повіту, Станіславівської области (тепер Івано-Франківської). В 1934—1939 роках студіював у Краківській Академії Мистецтва. Брав активну участь у студентському житті, очолюючи об'єднання мистців „Зарево". В часі Другої світової війни учителював в українській гімназії у Холмі та в учительській семінарії в Самборі, а опісля був директором мистецько-промислової школи в Яворові.

В наслідок воєнних обставин опинився в таборах для втікачів у Німеччині, де також брав активну участь у суспільно-громадській праці таборів, зокрема у виховній ділянці. В 1949 році виїжджає з родиною до Канади. Відбувши контрактову працю у Британській Колюмбії, у 1955 році переїздить до Торонто, працює в „Гомоні України" та включається у всебічну працю українських організацій: СУМ, ЛВУ, НТШ, АДУК, СКВУ, мистецьких та інших. В 1965 році д-р Б. Стебельський очолює АДУК, редагує збірник „Естафета". На Другому Конгресі СКВУ обраний головою Ради справ культури при Секретаріяті СКВУ. Ці обов'язки він виконував до останньої хвилини свого життя. Особливу заслугу мав покійний у розвитку Наукового Т-ва ім. Т. Шевченка. Як редактор і письменник написав багато статтей і есеїв, які були видані у 1991 році у збірці „Ідеї і творчість".

Світлої пам'яті д-р Богдан Стебельський був прикладом невсипущої постійної праці. Не зважаючи на свій вік, виконував свої обов'язки до останніх днів, бо тільки тиждень перед смертю журився виданням спогадів про свого брата Степана Стебельського-Хріна — командира УПА. Ще збирався в Україну, де вони обоє з дружиною мали викладати в Київському Університеті. Девізою життя покійного була справа визволення українського народу. Успіхи в громадській і науковій праці він також завдячував своїй вірній дружині, активній в науковій, громадській і мистецькій праці. Він відійшов, але залишив нам велику спадщину. Для всіх нас він є прикладом, гідним до наслідування. Покійний залишив у великому горю та смутку свою дружину мгр Аріядну, дітей проф. Ігоря, Олега, Раїну і Марійку та десятеро внуків, яких ще так недавно на відзначенні „Року Родини" в Торонто названо серед взірцевих українських родин.

Св. п. Б. Стебельський

• • •

Величаві і багатолюдні похорони св. п. Богдана Стебельського відбувалися поминальними Панахидами у похоронному заведенні Кардинала, які відправляв Владика Ізидор Борецький в соспуженні численного духовенства і хору „Прометей". Співчуття родині зложили Владика Ізидор і о. Р. Набережний. Поминальну Святу Літургію в середу, 3-го серпня 1994 року, в церкві св. Миколая відправив Владика Ізидор в соспуженні дев'ятьох отців. Прощальне слово в церкві виголосив о. митрат д-р Мирон Стасів і Владика Ізидор. На українському цвинтарі в Оквил над свіжою могилою говорив Володимир Окіпнюк; відзначивши працю покійного в ОУН, він теж прочитав вислови співчуття від Головного Проводу ОУН і голови Слави Стецько. Від колишніх вояків УПА прощав покійного почесний голова Т-ва УПА Віктор Новак.

Тризна у пам'ять д-ра Б. Стебельського відбулася в приміщеннях Канадсько-Української Мистецької Фундації, якою проводив д-р Володимир Мацьків. Із співчуттям для родини і підкресленням заслуг покійного виступали: д-р Олександра Копач — НТШ, Канада; д-р Микола Кушпета — товариш з юних літ, підпілля ОУН і в'язниці; Ірина Мицак — голова КУ СУМ; інж. Ярослав Соколик — генеральний секретар СКУ; д-р Олег Романишин — голова ГУ ЛУК і редактор „Гомону України"; д-р Василь Верига — член Президії Екзекутиви УНО; мгр Теодозій Буйняк — заступник голови СУДФ; Мирослава Ласовська-Крук — член управи АДУК і член Ради культури СКУ; Галина Новаківська — заступник голови Української Спілки Образотворчого Мистецтва; Василь Дідюк — голова СУЖ; Мирослава Стельмах — голова ГУ ЛУК; Марія Шкамбара — голова відділу КУК; Михайло Балеста — член австралійської громади; о. Богдан Чолій — колишній учень д-ра Богдана Стебельського. Подяку від родини висловив син покійного проф. Ігор Стебельський. Теодор Шумський, брат пані Аріядни, говорив про свого шваґра як людину.

Серед численних письмових висловів співчуття були: від сестри Ірини, шваґра Лева і Яреми Ковальчуків; Наукового Т-ва ім. Шевченка у Львові, Канадського Наукового Т-ва ім. Шевченка, Головної Ради НТШ і Управи НТШ в ЗСА, Української Народної Помочі, редакції „Визвольного Шляху", ОУДФ в Австралії, ЛУК - Монтреаль, Дружин Українських Націоналістів, Союзу Українців в Великій Британії, Суспільної Служби України, Світової Ради Суспільної Служби СКУ, Української Центральної Інформаційної Служби, друзів, установ ОУН та ОУДФ.

Визначним для духової інтенсивности тризни був теж мистецько-музичний момент, який з великим чуттям схоплений у словах Марти Кравців-Барабаш „Ой Морозе Морозенку... Світлої пам'яті Богдан Стебельський". Панорамою тризни була Канадсько-Українська Мистецька Фундація, де виставлено олії Богдана Стебельського, рисунки його дружини Аріядни і родинні портрети. Покійний дуже любив музику. Тому на бажання пані Аріядни, піяніст Юрій Кречковський лірикою „Прелюдій" Шопена, „Пісні Сольвейги" Ґріга і містикою „Місячної сонати" Бетовена розпроменив смутність переживань. Передзвоном зазвучала пісня Київських бандуристів „Ой Морозе Морозенку", з якою ніби перекликалось: Богдан Стебельський — преславний козак! Боровся, карався по тюрмах і не каявся. Боровся зброєю непереможного слова і перемагав... За Тобою, Богдане, вся Вкраїна плаче... Багато слів прощання наспіли з України, з усіх континентів світу — Америки, Австралії, Европи.

Завершила тризну по своєму покійнім чоловіку Аріядна Стебельська зворушливим словом-спомином з молодих літ. Молитвою Владики і відспіванням національного гимну закінчено тризну.

Прощай, дорогий друже Богдане, хай Всевишній прийме тебе у своєму Небесному царстві. Спи і про волю-долю України сни; Пам'ять про тебе у нас залишиться вічно!

Василь Дідюк

„Повернення" ...

(Закінчення зі стор. 1)

ства у своїй студії, а вкінці професор і мистець Ян Радніцкі у Львівському Університеті, де Л. Кузьма поруч малярства студіював біологію. Закінчивши студії з титулом магістра філософії в ділянці зоології, переїхав во Варшави де продовжував таки своє замилування до малярства в Академії мистецтв у Варшаві у клясі проф. Прушковського. Все це разом дало йому 12 років студій малярства, а з тим і його повноцілого знання.

Після Другої світової війни переїхав до ЗСА, де відразу став членом ОМУА, а відтак його головою. Від 1956 до 1984 року провадив власну мистецьку школу, навчаючи рисунок, малярство , перспективу, анатомію і історію мистецтва. У шістдесятих роках писав численні рецензії і мистецькі статті до української преси, в тому часто до нашого щоденника.

Коли в часі відвідин мистця питаємо про його мистецькі зацікавлення, то самозрозумілою є відповідь, що він часто малює тварини (не даром він студіював зоологію) але також рослини, краєвиди, натюрморти і портрети людей. Значить, діяпазон його творчости широкий, а малює він темперою і енкавстикою, в якій являється єдиним серед українських мистців.

Після перших успішних вистав своїх творів від Львова через Німеччину до ЗСА, тут він крім щорічних збірних виставок в ОМУА в минулих роках, мав великий успіх в американській галерії „Лігоа Данкан", з якої деякі картини були виставлені в Парижі і з якої дістав похвальні рецензії англійською і французькою мовами. Саме в цій ґалерії мав він індивідуальну виставку, поруч із двома індивідуальними в ОМУА.

Але відколи поселився в Гантері, його картини стали прикрасою тамошньої ґалерії Твайлайт Парк, де і дістав першу нагороду за краєвид „Гантерські гори" в 1977 році, а другу за натюрморт „Че-ревичок дитини" в 1976 році. Як член Американської ліґи професійних мистців в Ню Йорку отримав також там нагороду за картину „Сходять тюльпани".

У його нарибку біля 200 картин різних тематикою і тому чекаємо нетерпеливо, що із своїх так пильно захованих від української публіки скарбів, він покаже тепер на виставці в Ню Йорку. Двадцять років — це довгий промежуток років і більшість теперішніх відвідувачів мистецьких вистав мистця-маляра Л. Кузьми не може знати. Тому нам цікаво було відхилити принаймні на годину рубок заслони, якою мистець відгородився від світу і довідатися, що за цю заслону допустить він тепер більше глядачів.

Ділимося сумною вісткою, що в четвер, 3-го листопада 1994 року відійшла у Вічність

св. п.

ЕМІЛІЯ СТЕФУРАК (1904-94)

(дружина покійного д-ра Василя Стефурака, мецената ФКУ)

В понеділок 12-го грудня 1994 року, в 40-ий день смерти, о год. 8-ій рано, відбудеться

ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА

в соборі свв. Володимира і Ольги в Чикаґо, Ілл.

Просимо приятелів і знайомих згадати в цей день покійну Емілію Стефурак у своїх молитвах.

УПРАВА УЛТПА

ШАНОВНІ ДІДУСІ Й БАБУСІ! НАЙКРАЩИМ ПОДАРУНКОМ ДЛЯ ВАШИХ ВНУКІВ І ПРАВНУКІВ БУДЕ УКРАЇНСЬКИЙ ЖУРНАЛ "ВЕСЕЛКА". ВІН ЗАТРИМАЄ ВАШИХ МАЛЯТ БІЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ! ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ "ВЕСЕЛКУ"!

ПОДЯКА

Дня 8-го липня 1994 року у Києві упокоївся в Бозі наш найдорожчий СИН, МУЖ, БАТЬКО, БРАТ і ШВАҐЕР

бл. п.

д-р прав

БОГДАН ЮРІЙ ЮРЧИШИН

З пошаною і вдячністю висловлюємо сердечну подяку о. прелатові С. Чомкові і о. Я. Налисникові пароxові церкви Царя Христа в Бостоні за відправлення Панахиди і Св. Літургії в Бостоні.

Ми щиро вдячні о. прел. С. Чомкові за його глибоко змістовну прощальну проповідь. Водночас сердечно дякуємо о. Я. Налисникові за його сповнене щирим вирозумінням і до глибини душі зворушуюче звернення до найближчих покійного Юрія: матері, дружини, дочок і до єдиної сестри.

Щиро дякуємо проф д-рові Ф. Сисинові за його прощальну промову, в котрій він розказав про свого друга, його віддану працю і любов до українського народу, та його культури.

Дякуємо о. П. Воленському за його дуже гарний спів церковних сольових пісень і за його дуже вміле диригування хором в часі Св. Літургії в Бостоні. Ми вдячні о. прелатові С. Чомкові за відправлення Св. Літургії і Панахиди в церкві св. Михаїла в Гартфорді і за похоронні відправи на укр. цвинтарі в Ґластонбері КТ.

Дякуємо хористам церкви Царя Христа в Бостоні і членам хору Діброва в Гартфорді за їхній гарний спів під час поминальних відправ.

Ми щиро вдячні приятелям і знайомим пок. Юрія в Києві, що дня 25-го липня урядили прощальну академію-зустріч для вшанування його пам'яти в Університеті Києво-Могилянської Академії в Києві.

Щиро вдячні священикові за відправлення там Парастасу-Панахиди, а церковному хорові за їх гарний спів.

Сердечно дякуємо д-рові А.М. Сердюкові з Києва і п. Клафленові з Бостону ЗСА за їхні промови, в котрих вони дуже влучно схематизували діяльність покійного Юрія, його активно-творчий ентузіязм конкретними ділами помогти Україні. Юрій на базі свого широкого досвіду і обізнання у міжнародному фінансовому, і банковому менеджменті був одним з небагатьох українців з діяспори, що прагнув змінити існуючу перестарілу і непродуктивну систему на краще і ефективніше втілювати нові знахідки в реальне вживання. Його впевненість і цілеспрямованість нових починань передавалась другим, а особливо молодшому поколінню. Маючи багато зв'язків в деяких державах Европи і ЗСА, він зумів дістати грошову допомогу для створення успішно, просперуючої інвестиційної установи — Фонд Україна.

Дякуємо А. Масюкові, що у своїй промові підкреслив надзвичайне вміння пок. Юрія і використання до максимуму Богом даних йому талантів.

Дякуємо Александрі, донечці Юрія за її вислови безмежної любови і пошани для свого батька.

Дякуємо Ляні (сестрі Юрія) за її подяку всім присутнім від родини і за полагодження формальностей в Києві.

Дякуємо струнному квартетові за чудове виконання глибоко-настроєвих музичних творів.

Рівнож дякуємо установі Фонд Україна за гарно приготоване і дуже смачне їджения-гостину для присутніх гостей.

Наша особлива вдячність Марії Руденській (віцеконсул) з амер. амбасади в Києві, яка по-материнськи заопікувалася Александрою, що саме перед трагічним випадком прибула до Києва. М. Руденська робила все, щоби облегшити розпач дитини по втраті свого найдорожчого батька.

Щиро дякуємо всім за вислови співчуття, за поминальні Св. Літургії, за чудові квіти і за щедрі пожертви на благородні цілі. Нехай Всемогучий Господь винагородить вас всіх багатьма ласками, а покійного Юрія прийме до вічного царства небесного.

НА ФОНД ПОМІЧ ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЯ:

по 150 дол.: C. Crockett, R.H. Krieble;
по 100 дол.: А. Шендюк, О. і Р. Шендюк, І. Юрчишин, P. & J.Bodrock, Bures Mount Ltd., A.R. Daskalakis, The Kilmartin Company, Ltd., K. Loudon-Shand, J. & R. Morton, Arthur Anderson & Co. (Boston Office), C. & J. Stavenhagen;
75 дол.: Е. і Л. Бабій;
по 50 дол.: В. М. Бачинська, І. і У. Грин, А. і М. Дергак, З. і О. Касараба, Р. і М. Кузьма, Л. Одежинська, Л. і В. Чудовські, R. H. Fryre, Dr. J. & J. Berrier, W. & V. Newman, Sierra Club Int'l Comm.;
40 дол.: О. і Л. Кінах;
30 дол.: В. Теслюк;
по 25 дол.: В. і Е. Лучкань, О. і О. Кузьма, Я. Кукіль, д-р Я. і І. Остапюк, І. Петик, Б. і А. Покора, О. і А.Пришляк, Л. Яців, J. Bowers, J. Flender, L. & B.Green, J. & S. Lesher, M.& M. McCloskey, H. & S. Taylor;
по 20 дол.: Е. Ковальська, Р. і С. Платош, М. і Г. Шулевські, The G. Westropps;
по 10 дол.: І. і Л. Дитюк, Б. і Л. Ціропалович.

Разом:..2,545 дол.

НА ФОНД КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА

1,500 дол.: д-р Р. і Л. Процик :
200 дол.: І. Юрчишин;
100 дол.: І. Лабунька;
по 50 дол.: Е. і Л. Бабій, О. Жовнірович, родина Сенежаків, Л. Яців;
25 дол.: Р. Витанович-Галібей.

Разом: ....2,025 дол.

НА УТРИМАННЯ СЕМІНАРИСТІВ з УКРАЇНИ ПРИ ЕПАРХІЇ В СТЕМФОРДІ:

3,000 дол: Ірина Юрчишин.

Залишені в смутку:
мати — ІРИНА ЮРЧИШИН
дружина — АНІТА ЮРЧИШИН
доні — АЛЕКСАНДРА І
— АНЯ
сестра з мужем і донями — ЛЯНА, ЕВГЕН,
— ЛАРИСА І
— НАТАЛІЯ БАБІЙ

К. Новицький — визначний бандурист України

Констатнин Новицький — сьогодні неперевершений бандурист Києва.

Продовжуючи традиції, багатогранність національного інструментального виконавства, збагнувши глибинну душу бандури, Костянтин Новицький переконливо доводить, що їй доступні найскладніші твори композиторів-клясиків і сучасних авторів европейського маштабу ,

Саме йому випала честь першому записати платівку, на якій бандура представлена а не як акомпанюючий інструмент, а як сольний.

Свій творчий шлях виконавець присвятив пропаганді бандури як сольного інструменту, і створив унікальну концертову програму.

Бандурист Костянтин Новицький

Сподіваємось, що чарівне звучання бандури Костянтина Новицького знайде відгук і у нашому серці, і кожний почує щось рідне, довірливе в мові стародавнього інструменту, який пережив стільки лихоліть, і нині нагадує нам голосом минулих поколінь, що життя не скінчилось, що можна і слід сподіватись на кращу долю.

Будучи в Києві, я мав нагоду запізнати Костянтина Новицького в товаристві Галини Менкуш, однієї з найкращих бандуристок України. Почувши їх гру, я був зачарований.

Його тріумфіальний виступ відбувся у програмі „Бандура любові" в республіканському Будинку органної та камерної музики 11-го березня 1993 року, організований міністерством культури України. Ця саме програма була повторена 17-го березня 1994 року у централі „Український Дім".

Ніякому іншому інструментові не довірили предки наші стільки душі і серця, стільки дум і чуттів, як бандурі. Мало того — кого так шанували в Україні, як кобзарів? Не випадково бандура стала духовним символом душі нашого народу.

Ну, а нині — хто він, кобзар? Яка роля бандури в електронну епоху?

Що можуть дати сучасникам древні струни?

Київські журналісти запросили Костянтина Новицького на бесіду до „Світлиці" і запитали його: „У вас за плечима понад три тисячі офіційних виступів на сцені. Як віртуоз бандури ви відкривали те, що не вдалося нікому. Скажіть, чи правда, що в умілих руках бандура може набувати мало не магічної, містичної сили?

Він відповів: „Правда. Лише залежить те не від рук, а скоріше від душі музиканта. Один бандурист передає треньканням мелодію, інший ледь торкнеться струн, а ваше серце стрепенеться, оживе... Передбачаючи вогненну межу історичного майбуття, наші предки довірили нам свої найцінніші духовні набутки. На жаль, вже не доступна нащадкам бібліотека Ярослава Мудрого, поруйновано храми. Але пісня живе, живуть казки, легенди, перекази. Отож кобзарі виконали з честю ролю духовного, інтелектуального скарбника українського народу".

Щодо свого виконання на бандурі сонати де-мажор Дмитра Бортнянського Костянтин Новицький сказав: „Нині все ще доводиться утверджувати авторитет бандури, зокрема у інструменталістиці — снобізму серед музикантів, на жаль, чимало.

Бандура — геніяльний інструмент! Йому виявилися під силу не лише шедеври фольклору, а й шедеври Бетовена, Чайковського, Ґлінки, Лисенка, Бортнянського... Справжній музикант вкладає в кінчики пальців всю душу, тремтіння кожної клітини свого серця Бандура виявилася фантастичним інструментом, що зумів дивовижно передати всю повноту вкладених у неї почуттів. Для неї, видається, немає таємниць у людській душі, і немає там нічого такого, що ці древні струни не могли б виразити".

Микола Чорний -Досінчук

Св. п. д-р М. Кушпета

Як боляче писати некролог про друга, якого знаєш півстоліття, з яким співпрацював на різних відтинках громадського, церковного і політичного життя, а в останньому часі він був твоїм близьким сусідом. Як несправедливо, коли гасне інтелект, створивши вимріяну духову вежу довголітньої праці, під гаслом „Бог і Україна! Щось подібного сталося зі св. п. д-ром Миколою Кушпетою, який борючись з тяжкою хворобою, терпів фізично, але не здавався духово. Дослівно, до останньої хвилини він думав, плянував і вірив, але, видно, іншими були Божі пляни. Він покликав свого вірного слугу до незнаних нам завдань

Микола Кушпета народився у травні 1915 року в Гаях Бродівського району на Львівщині. Через переслідування польськими окупантами він не зміг закінчити гімназії і пішов працювати у народню торгівлю в Бродах, а відтак у Самборі та Снятині. Вже з молодих літ став членом ОУН. В 1937 році був арештований польською поліцією у Берестечку, і перебував у відомій жорстокостями польській тюрмі біля Познаня. Після вибуху німецько-польської війни в 1939 році йому вдалося вийти на волю. Був на організаційних вишколах у Закопаному, підтримував зв'язки з ОУН, а відтак став директором повітового Українського союзу кооператив в Тлумачеві біля Любліну. Із наближенням фронту за дорученням Проводу ОУН був зарахований у групу ОУН і УГВР під проводом Василя Охримовича й виїхав до Австралії. Через два роки він закінчив університетські студії і 1948 році здобув докторат політичних наук.

Від 1948 року д-р Микола Кушпета жив в Канаді. Почав працювати робітником на фабриці паперу у Форт Вільямі. Далі переїхав до Торонто й віддався діяльності в організаціях Українського Визвольного Фронту, розбудував СУМ, заснував „Веселку", а щойно тоді став співпрацівником фірми продажу реальностей Чолкан в Торонто. Був талановитим підприємцем, але свій організаторський хист вклав у працю на громадській ниві. Всі свої сили і здібності покійний віддав ОУН, ОУВФ, вихованню української молоді, Греко-Католицькій Церкві, змаганням за її патріярший устрій. Довголітний член Президії Світового Конґресу Вільних Українців, член провідних ланок Братства Українців-Католиків Канади. Лицар Ордену св. Григорія, колишній голова і член Екзекутиви Конґресу Українців Канади. Активний член кооперативно-кредитового руху в Україні і Канаді.

Св. п. М. Кушпета

Невтомний організатор всеукраїнських та релігійних конґресів, зустрічей та фестивалів. Написане про покійного д-ра Миколу Кушпету далеко не вичерпує того, що протягом довгих років він виконував, не шукаючи похвал, признання чи подяки. Успіхи в цьому завдячував він також повному вирозумінню своєї родини; дружини Іванки та доньок Галини і Зені, яких виховав на добрих служителів своєї Церкви і патріотів України.

Багатолюдні і величаві похорони св. п. д-ра Миколи Кушпети розпочиналися 13-го і 14-го жовтня Панахидами, які відправляв владика Ізидор Борецький в співслуженні чисельного духовенства церкви св. Миколая і околиці, при співі церковного хору в похоронному заведенні Кардинала. Співчуття родині складали Владика Ізидор і о. Богдан Остапович та інші. Поминальну св. Літургію 15-го жовтня 1994 в церкві св. Миколая відправив Владика Ізидор в співслуженні десятьох священиків. Прощальне слово в церкві виголосили її парох о. Дмитро Паньків і Владика. Вони підкреслювали великі заслуги покійного для Церкви і народу. Велика кавалькада авт відпровадила покійного на український цвинтар Св. Володимира в Оквил, де над свіжою могилою промовляв і прощав покійного Б. Крамарчук. Члени Відділу БУК при церкві св. Миколая в своїх одностроях організовано віддали останню прислугу покійному.

Тризна у пам'ять покійного відбулася в приміщеннях залі св. Володимира, біля цвинтаря, де зібралося поважне число учасників. Тризною проводив професор Ісаїв, приятель покійного. Із співчуттям для родини і підкресленням заслуг і праці покійного виступали: Я. Соколик — генеральний секретар СКУ, О. Соколик — голова СФУЖО, проф. В. Янішевський — НТШ і Дослідчий Документальний Центр, мгр Т. Буйняк — СУДФ, В. Ціхарський — Комітет Бродів та прочитано телеграму-лист від брата Омеляна з Голляндії. Доня Зеня, дякувала всім за зложені, замість квітів на могилу, пожертви на будову Дитячого Реабілітаційного Центру „Надія" у Львові для дітей Чорнобиля, а доня Галина подякувала від родини за участь у похоронах: владиці, священикам та учасникам, за чисельні клепсидри, що появились в пресі та надіслані листовні співчуття телеграмою чи факсом. Молитвою і слівом „Достойно є" закінчено ці сумні похоронні обряди.

З д-ром Миколою Кушпетою я запізнався ще в 1957 році, приїхавши з Кінґстону на Крайовий З'їзд СУМ, якого він був тоді головою. Увійшовши до Крайової Управи, він переконав мене стати крайовим організатором СУМ в Канаді. Від того часу ми співпрацювали на різних ділянках громадського життя. Він захворів, багато разів ми говорили про це, я співчував йому, хоч і тоді він не переставав бути активним. Перед моїм виїздом в Україну ми були ще на спільному засіданні в справі академії-концерту з нагоди 50-річчя смерти Митрополита Шептицького і 10-річчя смерти Патріярха Йосифа. Приїхавши домів, я довідався, що він у шпиталі. Збирався його відвідати, але ввечері, 11-го жовтня, позвонив телефон зі шпиталю і я почув голос доні Зені: „Пане Дідюк, тато хоче з вами говорити!" Я зрадів, але почувши слабий, змучений голос, здригнувся: „Ви поїхали, а тут скільки праці. Як вдасться концерт? Треба писати, робити рекляму. Зі мною зле". Дальше з перервами продовжував: тішився, що одержав св. Причастя і миропомазання від свого улюбленого Владики Ізидора; сказав, що перед хвилею узгіднював програму академії-концерту з головою япархіяльної управи БУК Богданом Ґулою. Дуже хотів, щоб говорити йому про Україну, але часто переривав розмову, для відпочинку, і знову хотів її продовжувати... „Прийдіть завтра". Я пообіцяв і 12-го жовтня о год. 1:30 по полудні був у шпиталі, але 10 хвилин перед тим він спокійно заснув навіки. Вірити не хотілось, а жаль розривав серце. Закінчилося многогранне життя патріота, громадського діяча, взірцевого чоловіка, батька, дідуся.

Спи спокійно, дорогий друже, хай легкою буде тобі канадська земля, а буйний вітер хай через моря і океани приносить тобі вістки з України, для якої ти жив і яку так щиро і вірно любив!

Хай славною і вічною буде тобі пам'ять!

Василь Дідюк

meest-karpaty

ПОСИЛКИ В УКРАЇНУ

Посилаємо: харчові пачки, одяг, важливі листи, гроші до рук адресата

а також побутову техніку, дитячі коляски, трактори і фермерську техніку, авта

ПОНАД 5 РОКІВ ЧЕСНО І СОЛІДНО СЛУЖИМО ГРОМАДІ

Дзвоніть за безплатним каталогом

1-800-265-7189

Meest-Karpaty, 120 Runnymede Rd., Toronto, Ont. M6S 2Y3 Canada

Tel.: (416) 761-9105

ПАМ'ЯТАЙТЕ, ЯК ПОСИЛАТИ, ТО ЧЕРЕЗ МІСТ-КАРПАТИ!

Маємо на складі новий альбом вишивок

КСЕНІЯ КОЛОТИЛО: АЛЬБОМ

Українською, німецькою, англійською та французькою мовами.

Автор-упорядник: Діана І. Богданова

Київ, видавництво „Мистецтво", 1992, стор. 159, з друкарні „Полиграфкнига" Тверда оправа, кольорові ілюстрації, ціна 20.00 дол.

Мисткиня створила понад тисячу взорів за мотивами гуцульської вишивки, зібрала їх, упорядкувала і видала альбом. Бажанням її було популяризувати наше мистецтво між іншими народами, як рівнож підібрати з молодшої ґенерації охочих продовжувати її діло.

Можна набувати у книгарні СВОБОДИ

Мешканці стейту Ню Джерзі зобов'язані долучити до ціни 6% продажного податку.

ВАЖНА ІНФОРМАЦІЯ про оголошення у „Свободі" й „Українському Тижневику" (The Ukrainian Weekly)

З огляду на це, що деякі установи, підприємства чи приватні особи присилають оголошення на невідповідну адресу, буває спізнене поміщення тексту, що спричинює нарікання.

Пригадуємо, що оголошення приймає виключно АДМІНІСТРАЦІЯ ВИДАВНИЦТВА. Всю кореспонденцію і прохання про інформації просимо скеровувати до МАРІЇ ШЕПАРОВИЧ, керівника Відділу оголошень.

Адміністрація „Свободи"

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПООДИНОКІ ОСОБИ, ЩО

АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖОДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

якщо попередні рахунки НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ!

ВСІ РАХУНКИ МУСЯТЬ БУТИ ЗАПЛАЧЕНІ ДО 15 ДНІВ ВІД ДНЯ ОДЕРЖАННЯ РАХУНКІВ

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

УСВТ „Ч. Січ" — Воллінґтон „Краковія" СК 2:0
УСВТ „Ч. Січ" — польський З.П.А. СК 2:3

У двох чергових футбольних змаганнях за чемпіонат півпрофесійної дивізії Ґарден Стейт Сакер Ліґ, що відбулися 2-го і 9-го жовтня ц.р., „Ч. Січ" здобула дві точки. В зустрічі з польським клюбом „Краковія" у себе вдома, на площі Фарчерс Ґров в Юніон, „січовики" заслужено перемогли минулорічного чемпіона дивізії „сухим" вислідом 2:0. В першій половині ведення для „С. Січі" здобув вже на початку гри Петро Борецький. Гості намагалися вирівняти, одначе оборона і особливо воротар господарів успішно ліквідували небезпеки. Після відпочинку обидві дружини показали гру на вищому рівні, що проходила завзято і в швидкому темпі. В 76-ій хвилині Йорданко Ґерґуєв, новоприбулий досвідчений футболіст, ефектовним ґолем відзначив свій деб'ют в складі нашої дружини. Кілька інших добрих можливостей до здобуття чергових ґолів, залишилися невикористаними коли чолові стрільці нашого нападу перестрілили ворота суперників.

В неділю, 9-го жовтня ц.р., „січовики" відбули поїздку до химерного для них міста Перт Амбою, де зустріли сильний місцевий польський клюб З. П. А. Не зважаючи на гарну гру, можливості і ведення 1:0, що його здобув власний вихованець Спортової Школи — Гриць Сергіїв, остаточно наша дружина зазнала поразки, вислідом 2:3. Два ґолі польські футболісти здобули з вільних стрілів, один з яких завинив воротар. Маючи більше можливостей, єдиного ґоля в другій половині знову здобув Сергіїв, в цей час, як інші наші чолові стрільці безнадійно перестрілювали ворота господарів. Після цих змагань „Ч. Січ" дальше займає 2-ге місце в показнику табелі ігор групи „Південь", маючи на своєму конті — 5 точок і *8:9* відношення ґолів. Склад „Чорноморської Січі": М. Анґельський, Х. Рід, В. Науменко, П. Паливода, Р. Кохановський, М. Варянка, М. Десфосір, П. Борецький, Г. Сергіїв, Я. Твардовський, О. Єменез, І. Маґуляк, Й. Ґерґуєв, М. Капель. Провідник і тренер Михайло Паливода.

УСВТ „Ч. Січ" (жінки) — Томс Рівер „Томскетс" СК 2:1

В неділю, 9-го жовтня ц.р., жіноча дружина „Ч. Січі" відбула свої 3-ті футбольні змагання за чемпіонат вищої дивізії Ґарден Стейт Сакер Ліґ і втретє виграла, цим разом 2:1. Суперницями наших футболісток була дружина з м. Томс Рівер, яка є „старожилом" тієї дивізії, одначе вона не змогла впоратися з новичками, що вже здобули собі репутацію лідерів дивізії. Звітову перемогу наші футболісти встановили вже в першій половині, коли чолова снайперка „Ч. Січі" М. Педій в 25-ій хвилині здобула ведення 1:0 і ще перед перервою Г. Дженет піднесла вислід до 2:0. Після відпочинку провідниця дружини „Ч. Січі" дала можливість заграти резервовим змагункам і в цьому часі суперниці здобули свого почесного ґоля зустрічі. Після цих змагань „Ч. Січ" дальше веде в показнику табелі гор, маючи 6:0 точок і 15:2 відношення ґолів.

(от)

Знову великі успіхи шахістів України

Продовж 1994 року шахісти, що репрезентують Україну, ще раз доказали, що їхня срібна медаля в дружинових першостях Европи в 1992 році (тоді коли шахісти України здобули золоту медалю) не була припадком.

Передусім на міжнародній арені домінує ч. 1 шахіст України, львівський ґросмайстер Василь Іванчук. В серпні ц.р. він поділив 1-2 місця з чемпіоном світу Ґ. Каспаровим в незвичайно сильному (категорія 19) турнірі ґросмайстрів в Новгороді (Росія), де переможці своїми результатами 7:3 далеко випередили інших суперників, з яких найближчий, Крамнік, спромігся лише на 5:5. Скоро після цього Іванчук знову завоював заголовки в шаховій пресі, вигравши перше місце в турнірі Професійної шахової асоціяції, т. зв. Інтель Ґран Прі, що відбувся в Лондоні, Англія, від 31-го серпня до 3-го вересня. Обсаджений здебільша ґросмайстрами світової кляси, цей турнір провели за форматом „активних шахістів", по 25 хв. для кожного партнера на цілу партію, та за системою к.о. на підставі результатів матчів із двох партій. Нерішені матчі рішали при помочі спеціяльних „бліц" партій. Сенсацією цього турніру в Лондоні була перемога комп'ютера Pentium/Genius - 2 над чемпіоном світу Каспаровим 1:5, 0:5. Комп'ютер дійшов до півфіналу, де його вилімінував індійський ґросмайстер Ананд (шахіст ч. 3. у світі), а в фіналі Ананда переміг Іванчук. Раніше цього року Іванчук виграв ще турнір ґросмайстрів в Мюнхені (Німеччина), де друге місце здобув також львівський ґросмайстер і член збірних України з 1992 року Олександер Бєлявський.

У відкритому турнірі „Берлінське літо 1994", де змагалися 463 шахісти, серед них, що поділили 1–8 місця з вислідами 7.5:1.5, знаходимо імена українських ґросмайстрів Кузьмина та Ейнгорна (член збірних України у 1992 році). Кузьмин здобув там першість на підставі другорядних точок. Мало знаний ґросмайстер з України Олександер Гузман виграв відкритий чемпіонат Голляндії за 1994 рік.

Ми вже звітували про те, що львівський ґросмайстер Олег Романишин, член збірних України, закваліфікувався до чвертьфіналу за мистецтво світу в рамках Професійної шахової асоціяції. Свій чвертьфінальний матч, що відбувся в Ню Йорку в червні ц. р. , Романишин програв з індійським ґросмайстром Анандом вислідом 2:5.

18-річна Галя Маік взяла участь в шаховому турнірі інвалідів в Остраві, Чехія, де й здобула звання чемпіонки Европи.

Д-р Орест Попович

Новий тренер футбольної збірної України

Як ми вже інформували наших читачів, збірна України розпочала розгривки за чемпіонат Европи скандальною поразкою на центральному стадіоні в Києві із збірною Литви. Після тієї поразки Тренерська рада і Президія Футбольної Федерації України розглянули обставини і помилкові рішення головного тренера збірної — Олега Базилевича, у вислідi яких він зрезигнував зі становища головного тренера. Згідно з призначенням Президії Футбольної Федерації України, новим, виконуючим обов'язки, головним тренером збірної України є Йосиф Сабо (закарпатець), він же тренер київського „Динамо". Рівночасно постановили, що базовою дружиною збірної тепер є київське „Динамо", подібно як це було ще за часів імперії, коли у чемпіонаті світу в Мехіко СССР репрезентувало київське „Динамо".

12-го жовтня ц. р. збірна України мала б зустрінути в чергових змаганнях за чемпіонат Европи репрезентацію Словенії, яка в своїх перших змаганнях закінчила ремісом 1:1 зі сильною збірною Італії.

(от)

ВІДІЙШЛИ ● ВІД НАС ●

БЕН ЛЕМІЩУК член УНС Відд. 102-го Т-ва ім. свв. Петра і Павла в Клівленд, Огайо помер 7-го серпня 1994 року на 74-му році життя. Нар. 3-го серпня 1920 року в селі Лозюка, Україна. Членом УНС став 1964 року. Залишив у смутку дружину Стеллу, дочок Ґейл Паркінсон і Сусен Руговен і Дебру Талбот, сина Джефрі і двоє внуків. Похорон відбувся 12-го серпня 1994 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Микола Бобечко, секр.

ВОЛОДИМИР КУСЕН член УНС Відд. 171-го Т-ва ім. Лесі Українки в Джерзі Сиці, Н.Дж. помер 5-го вересня 1994 року на 82-му році життя. Нар. 5-го листопада 1911 року в Хирові, Австрія. Членом УНС став 1933 року. Залишив у смутку дочку Лорейн Енн Кардос і сина Тому Михайла Кузена. Похорон відбувся 9-го вересня 1994 року на цвинтарі Whiting Memorial Park **у Вітінґ, Н.Дж.**

Вічна Йому Пам'ять!

Ґеновефа Куфта, секр.

EMILIA A. PANKIW member of the UNA Branch No. 22 Good Will Society in Chicago, Ill. died on July 29, 1994 at the age of 66. She was born in 1928 in Chicago, Ill. and became a member of the UNA in 1946. Shi is survived by husband, Leo; children Cathi (Don) Siems; Dan (Denise), and Barb (Brad) Anderson, Granchildren Matthew, Josua, Jason, Jeffrey, Stephan, Rebekah, Cynthia, Michael, Bethany, Amy, Sarah and Danil. Brother Wm (Christine) Kashul, sisters Leona Dumich, Olga Kozak and Marie (Robert) White; sister-in-law Irene Pankiw; all of Chicago and many nieces and nephews. Interment was in Escondido, CA.

Вічна Її Пам'ять!

Helen B. Olek, secr.

PARKA Company DEPARTMENT STORE

26 First Avenue
New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

НА РІЗДВ'ЯНІ СВЯТА: КУТЯ, МАК, ГРИБИ, СВЯТОЧНІ КАРТОЧКИ, КОЛЯДИ (касетки, платівки). ВИСИЛАЄМО ПОШТОЮ.

✻ РІЗНЕ ✻

РЕЦЕПТИ

для лікування: простудних, серцевих, нервових, шлункових та інших хвороб дарами природи. Обширна інформація про лікування цим методом висилається безкоштовно, плюс два доляри на поштові витрати готівкою на адресу:

<V.Ch.>
1027 Florence #16A
Vineland N.J. 08360

✻ ПРАЦЯ ✻

ПОШУКУЮ
жінку до опіки трьох дітей (двоє шкільного віку) та до домашньої праці. Тел.: (201) 857-2704 після 7-ої веч.

• FUNERAL DIRECTORS •

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУЇС НАЙҐРО - директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.10009
(212) 674-2568